

Databilag

Faglighedsdrøftelse af kvalitetsudviklingen på dagtilbudsområdet

Indhold

1. Strukturer og grundvilkår
2. Høj kvalitet i det pædagogiske arbejde
3. Ledelse med fokus på faglighed og personale
4. Mangfoldige børnefællesskaber
5. Arbejdsglæde og attraktive arbejdsmiljøer

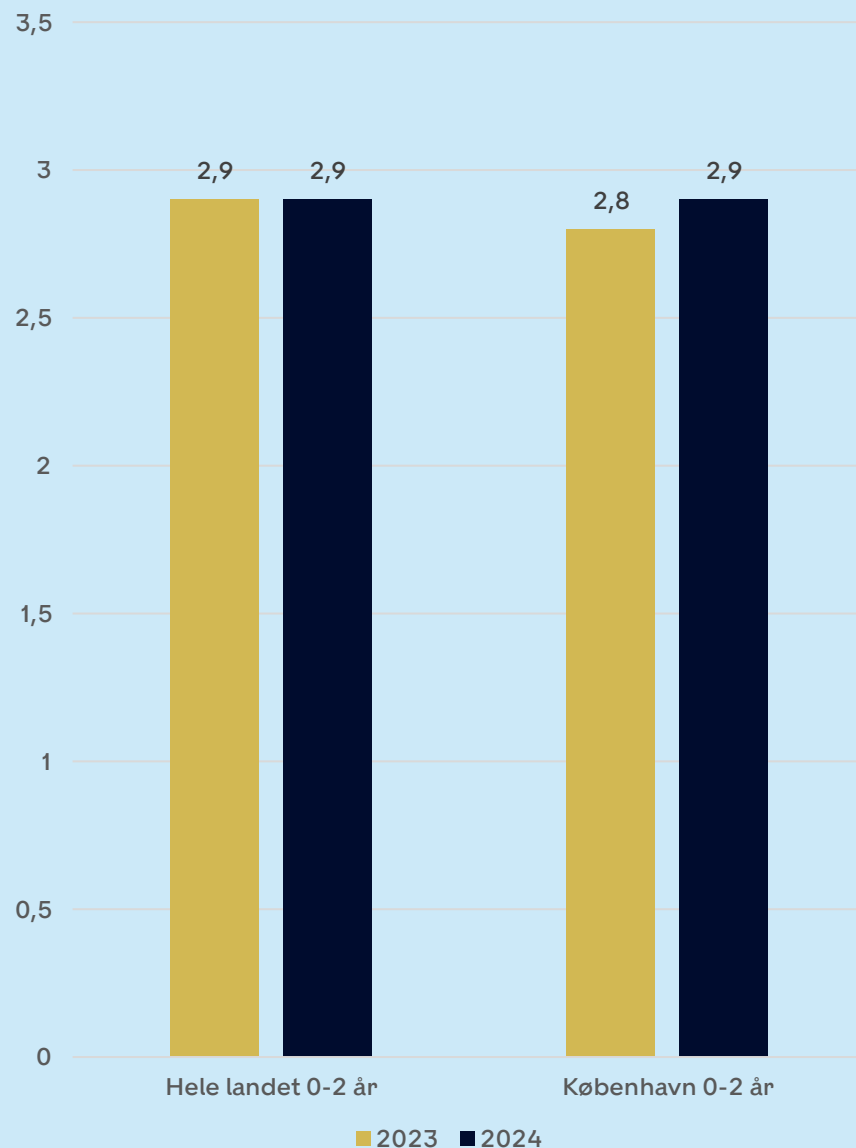
Antallet af børn pr. voksen er steget i både vuggestue og børnehave

For første gang siden indførelsen af minimumsnormeringer ses en stigning i antallet af børn pr. voksen i både vuggestue og børnehave. Udviklingen indebærer, at flere dagtilbud ligger tæt på de lovfastsatte minimumsnormeringer (3 børn pr. voksen i vuggestue og 6 børn pr. voksen i børnehave).

Forvaltningen følger udviklingen tæt, med henblik på løbende at kunne sikre overholdelse af lovgivningen.

Normering i daginstitutioner 0-2 år

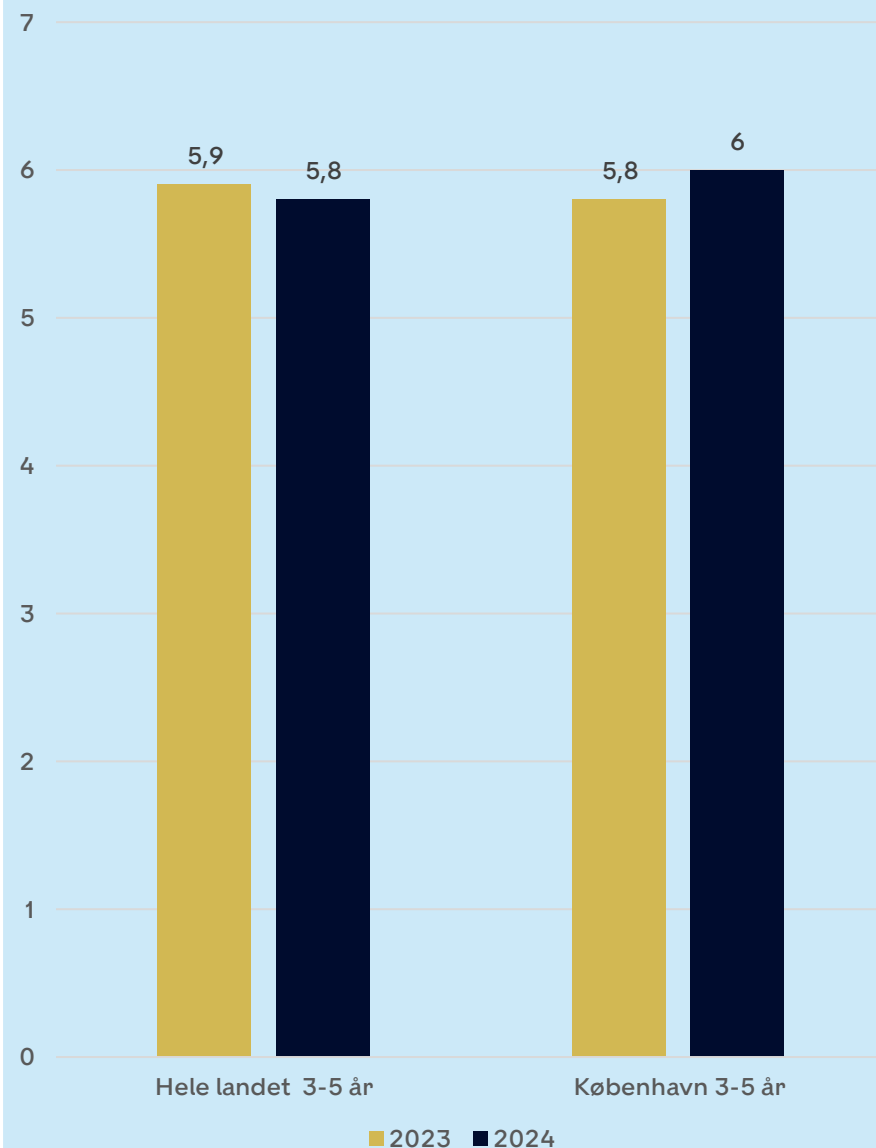
Antal børn pr. voksen, årlig udvikling

Kilde: Danmarks Statistik

Normering i daginstitutioner 3-5 år

Antal børn pr. voksen, årlig udvikling

Kilde: Danmarks Statistik

Størstedelen af institutioner i København har en børnegruppe med en stærk hjemmebaggrund, men der er stadig institutioner hvor det modsatte gør sig gældende

Spredning i ESCS

Figuren viser, at langt over halvdelen af dagtilbuddene har en socioøkonomi, der er stærkere end gennemsnittet (over 0). Det vidner om, at en stor del af de børn, som går i de københavnske dagtilbud, har ressourcestærke forældre.

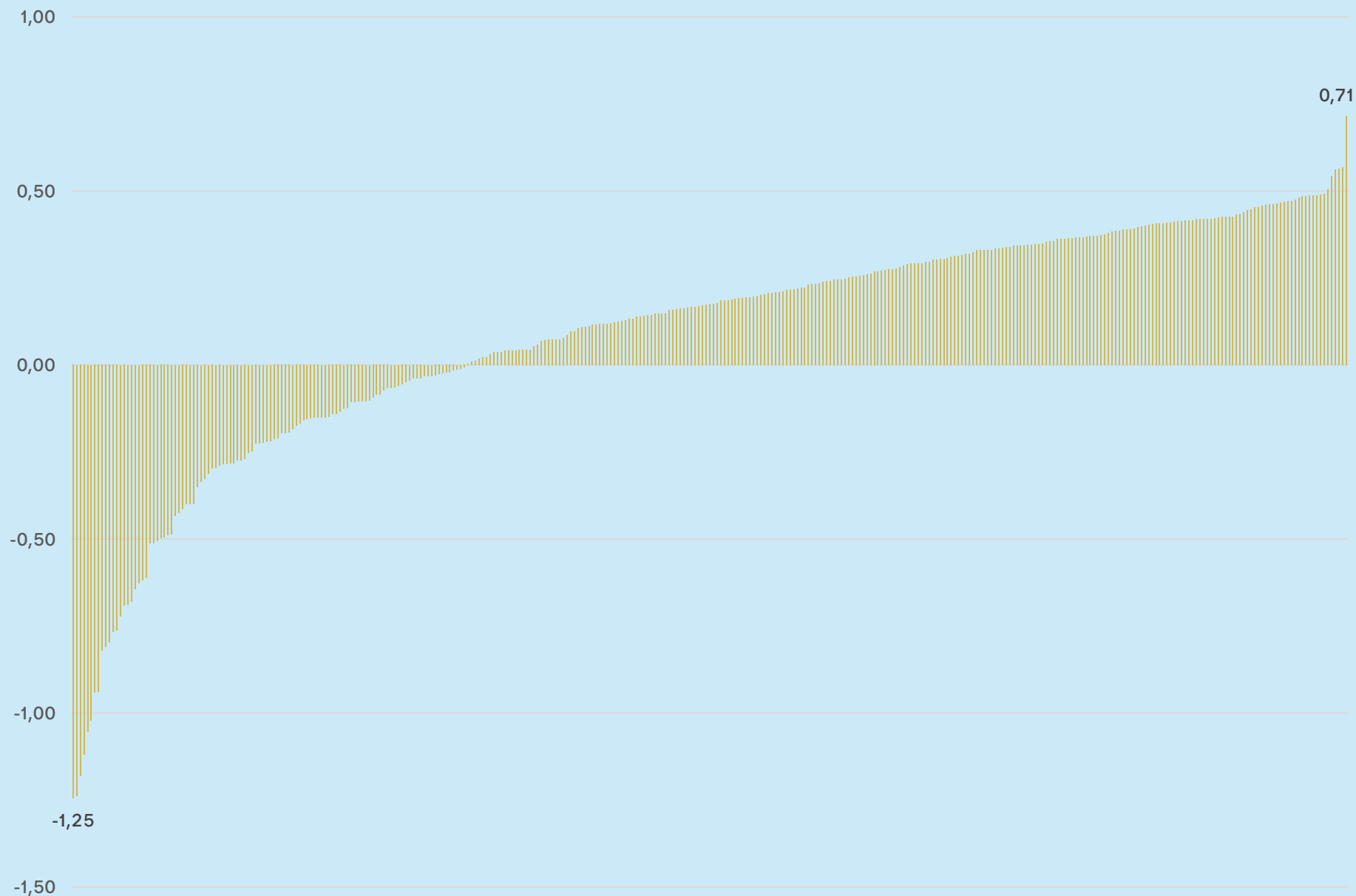
Hver søjle repræsenterer en institution og institutionerne længst til venstre har børnegrupper med en svag hjemmebaggrund.

Om ESCS

ESCS har typisk en værdi mellem -1 og +1. 0 viser gennemsnittet for alle børn i dagtilbud i Københavns kommune. Børn med en positiv ESCS er bedre socioøkonomisk stillet end gennemsnittet, og børn med en negativ ESCS er dårligere socioøkonomisk stillet end gennemsnittet. ESCS siger altså noget om barnets socioøkonomiske status i forhold til gruppen.

Socioøkonomisk (ESCS) spredning fordelt på kommunale og selvejende dagtilbud

2025

Kilde: Børne og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Flere institutioner har det bedste mulige tilsyn

Næsten hver tredje dagtilbud har den bedste mulige vurdering i det pædagogiske tilsyn

Ud af de i alt 107 dagtilbud, der har fået den bedste mulige vurdering, har 54 light-tilsyn og 53 ordinært tilsyn.

To ud af tre institutioner ligger i den brede midtergruppe. De bedste institutioner i denne gruppe har blot behov for at justere enkelte dele af praksis, mens bunden af den brede midtergruppe er udfordrede på kvaliteten.

Positiv udvikling - tilsynets vurderinger bliver generelt bedre

Flere dagtilbud forbedrer deres pædagogiske praksis og skal 'vedligeholde indsatsen' i flere af tilsynets temaer.

Om det pædagogiske tilsyn

Tilsynet vurderer det pædagogiske arbejde i praksis på baggrund af observationer, faglig dialog og supplerende data.

Vurderingen "vedligehold indsats" indikerer den bedste kvalitet

Indenfor 6 temaer benyttes følgende vurderingskategorier:

- Vedligehold indsats
- Juster indsats
- Ændr indsats
- Iværksæt ny indsats

Højkvalitetsdagtilbud

Antal dagtilbud med light tilsyn eller alle faglige temaer i "vedligehold indsats" i 2024

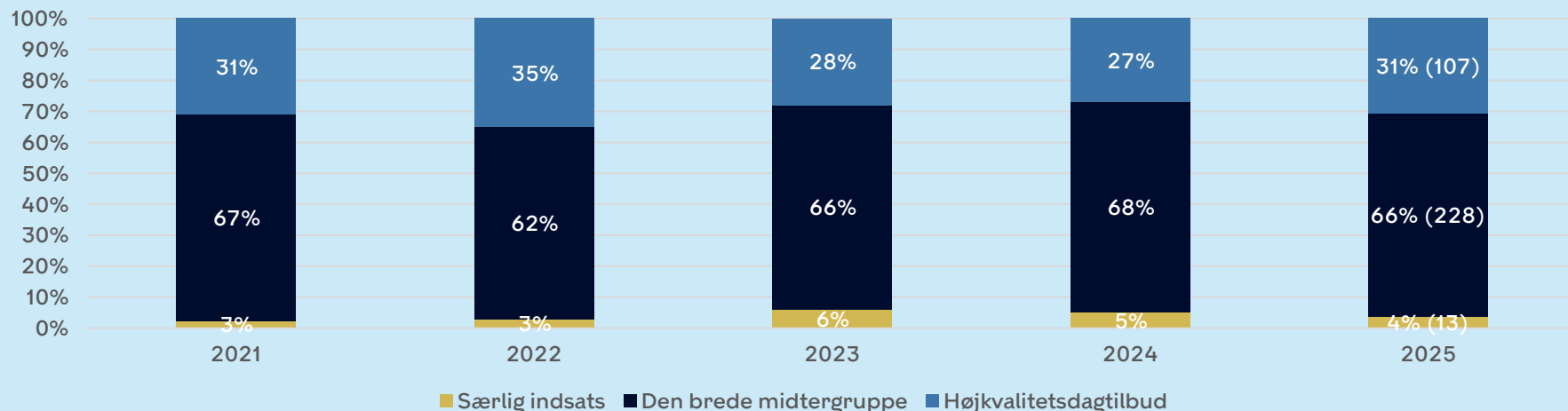
31 % (107 dagtilbud)
af de københavnske dagtilbud har den bedste mulige vurdering i det pædagogiske tilsyn i 2025

I 2024 var det 27% (96 dagtilbud), der havde den bedste mulige vurdering.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Høj kvalitet, særlig indsats og den brede midtergruppe

Herunder vises alle dagtilbud inddelt i tre grupper: **højkvalitetsdagtilbud** (institutioner, der har det bedste mulige tilsyn), institutioner på **særlig indsats** på baggrund af årets tilsyn (handlingsplan inden 2023) og institutioner i "**den brede midtergruppe**". Tilsynet er justeret fra 2023, hvilket man skal tage højde for, når man sammenligner over tid.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Andelen af institutioner på Særlig indsats er faldende

Der iværksættes en særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet, hvis et dagtilbud i det pædagogiske tilsyn får tre eller flere temaer vurderet til Ny eller Ændre indsats.

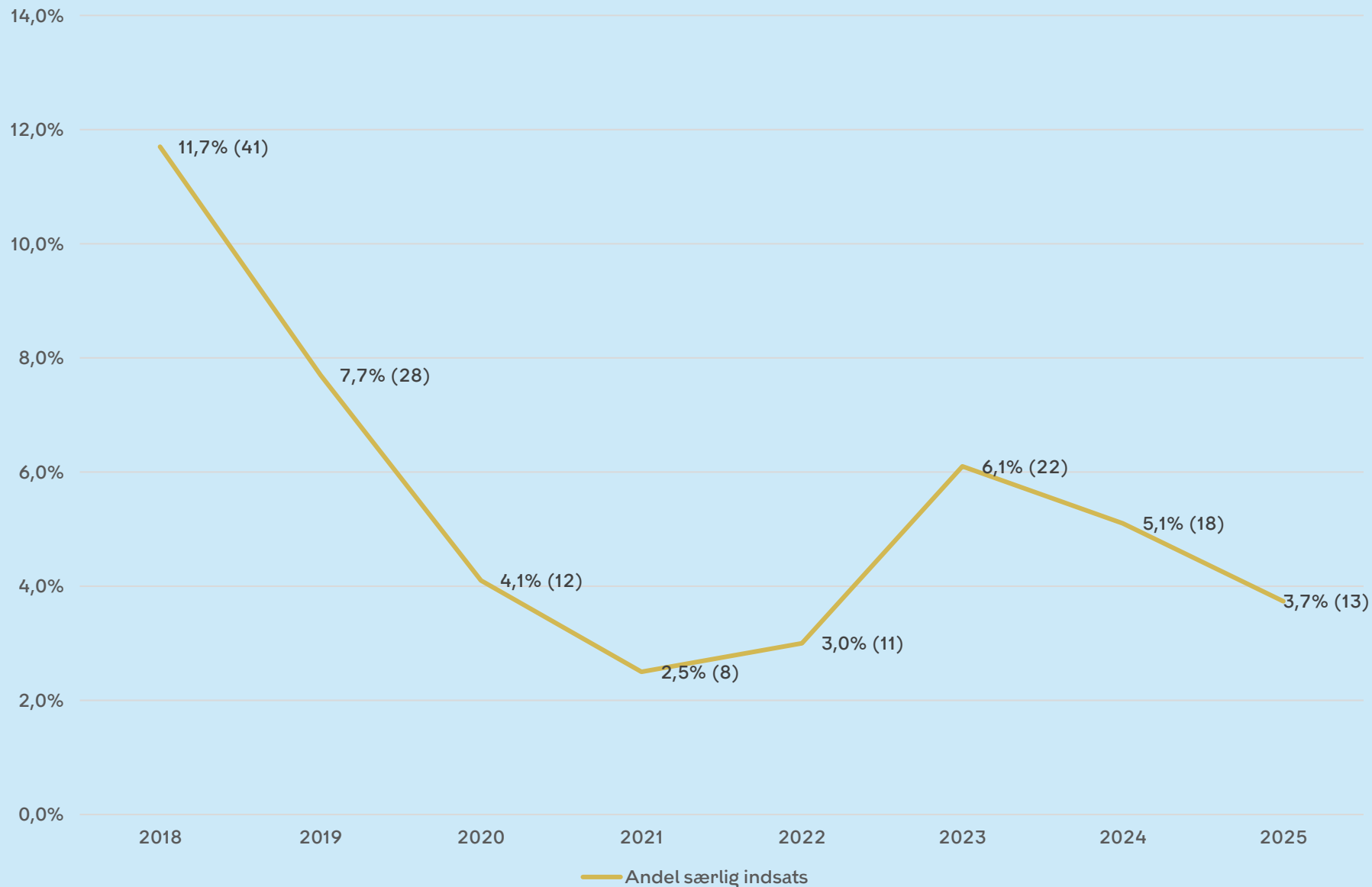
En særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet er et toårigt forløb, hvor dagtilbuddet arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Områdeforvaltningen understøtter i perioden dagtilbuddet.

Samlet er der 13 institutioner, der skal på særlig indsats på baggrund af 2025-tilsynet. Samlet set er der 31.12.25 **24 institutioner på særlig indsats** (eksklusiv 2, der er lukket).

Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet

Andel institutioner i Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet på baggrund af tilsynsvurderingen det pågældende år
Antal i parentes.

Der sprogvurderes væsentlig færre børn i de københavnske dagtilbud

Færre sprogvurderes i dagtilbud og færre børn vurderes til at have sproglige udfordringer

I 2025 er antallet af børn, der blev sprogvurderet i børnehaven faldet yderligere.

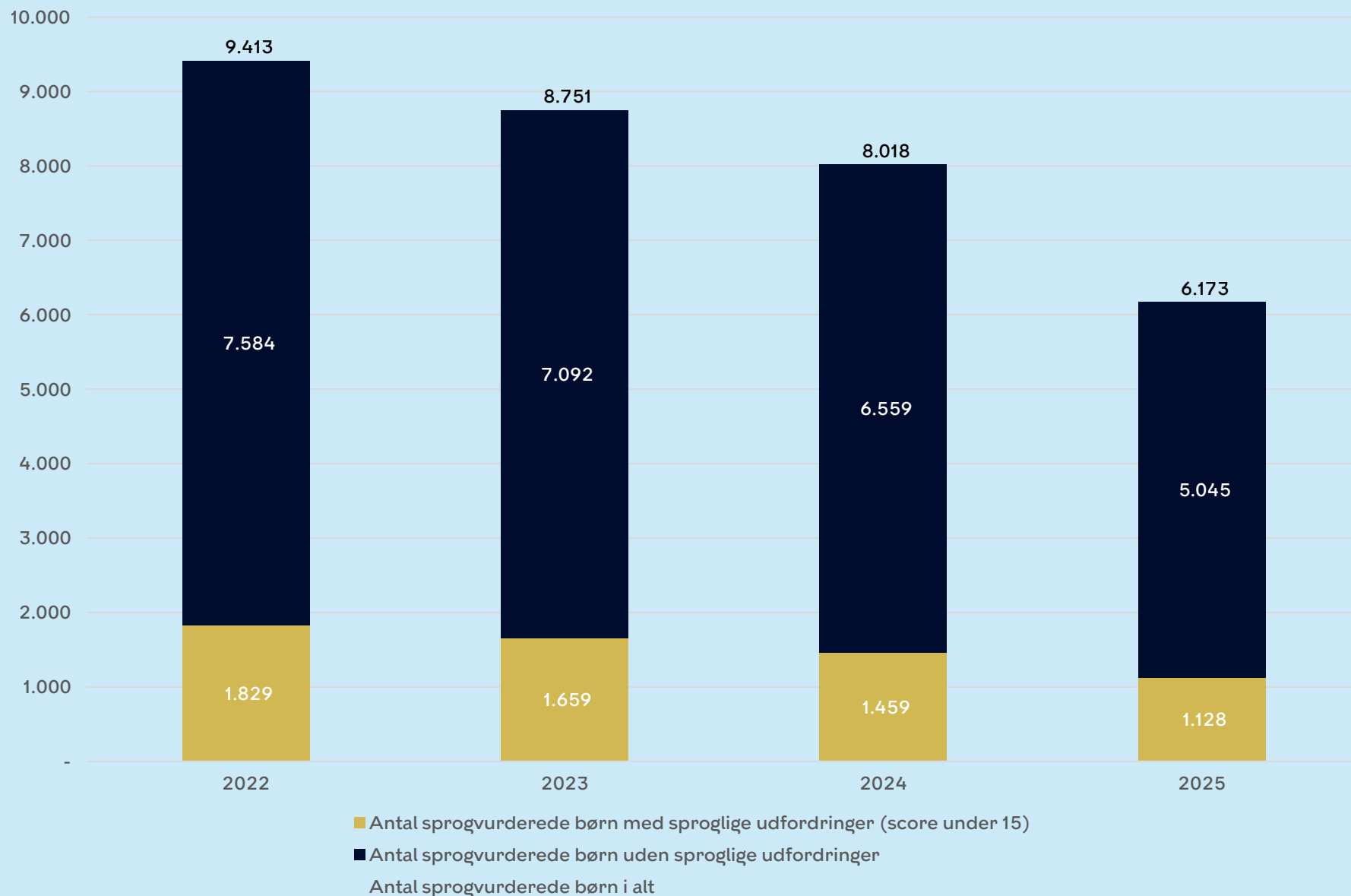
Vanskeligt at vurdere udviklingen

Samtidig er antallet af børn med sproglige udfordringer også faldet i 2025. Data viser ikke, om faldet i sproglige udfordringer skyldes færre vurderede børn eller om færre børn har sproglige udfordringer.

De ca. 6.200 sprogvurderede børn i 2025 udgør lidt mere end en tredjedel af de ca. 17.200 3-5-årige børn i de kommunale og selvejende dagtilbud. Andelen af de sprogvurderede, der har sproglige udfordringer, ligger for hvert år på ca. 18-19 procent.

Sprogvurdering af tale i dagtilbud

Årlig udvikling i antallet af sprogvurderede børn med og uden sproglige udfordringer

Dagtilbuddene løfter omkring halvdelen af de børn, der har sproglige udfordringer som 3-årige

Omkring halvdelen af de børn, der har sproglige udfordringer som 3-årige, har stadig sproglige udfordringer efter to år med en *særlig* eller *fokuseret indsats* i den samme institution.

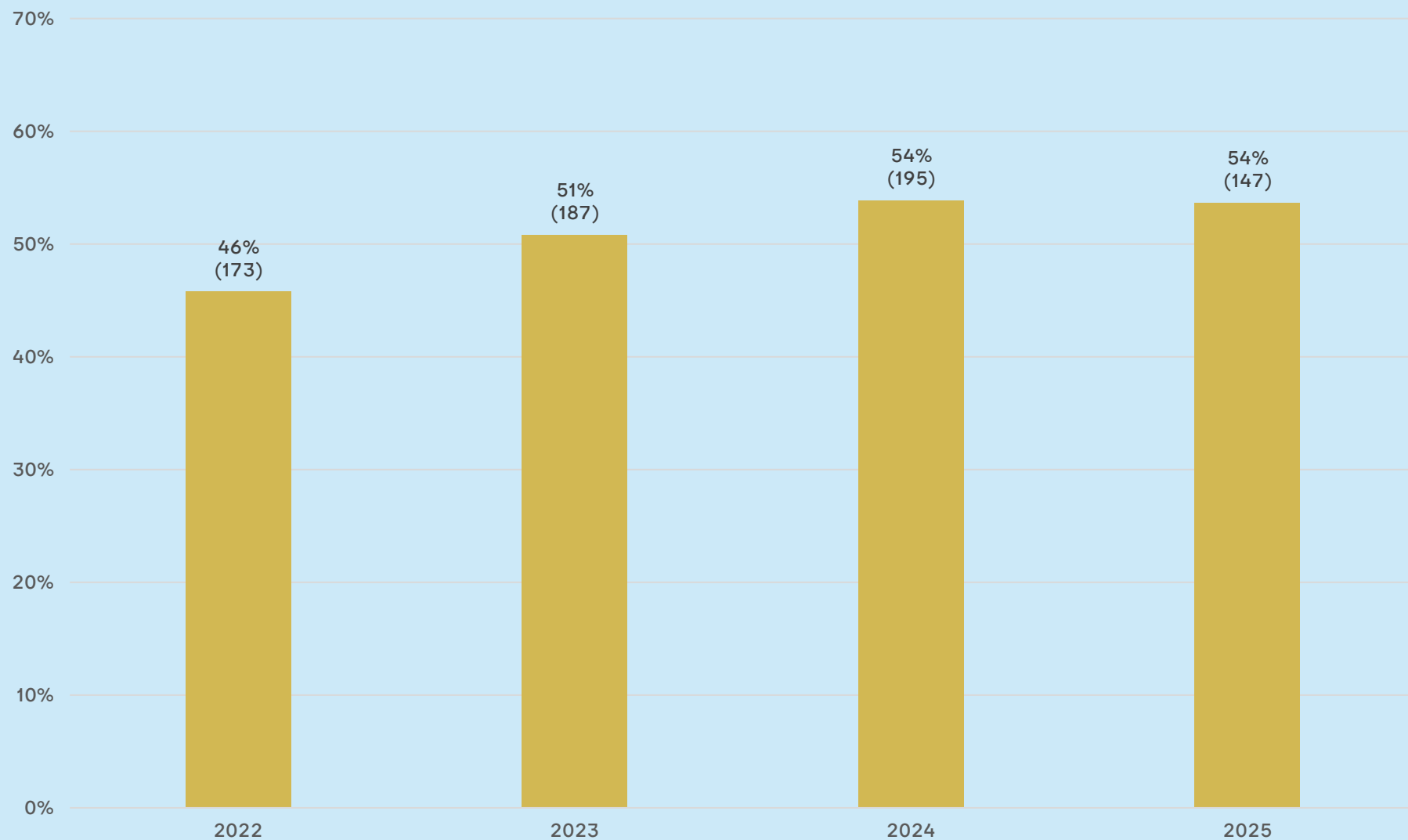
Samlet indgik i 2025 274 børn i gruppen, hvoraf de 147 (54%) ikke havde rykket sig sprogligt. Andelen, der ikke rykker sig sprogligt er altså konstant, men markant færre børn indgår i gruppen.

Om data

For at man kan kigge på institutionernes sproglige løfteevne, tæller børnene kun med i opgørelsen, hvis de har gået i den samme daginstitution, da de blev sprogvurderet som 3-årige, og da de blev sprogvurderet igen som 5-årige.

Progression i sprog

Andelen af sprogligt udfordrede som 3-årige (score under 15), der stadig har sproglige udfordringer som 5-årige
Antal i parentes

3. Ledelse med fokus på faglighed og personale

- Dagtilbudsledelsesuddannelsen
- Personaleomsætning blandt ledere
- Ledelsesvilkår – antal pædagogiske medarbejdere pr. leder

).

Dagtilbudsledelses-uddannelse er næsten gennemført af ledelser i hele byen

Kvalitetsudvikling gennem faglig ledelse

Formål

Uddannelsens formål er at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet for alle børn gennem faglig ledelse.

Fakta om dagtilbudsledelses-uddannelsen i København

Uddannelsen blev første gang gennemført i perioden 2021-2023 i to områder i København (Valby/Vesterbro/Kongens Enghave og Indre By/Østerbro). Der deltog i alt 105 pædagogiske ledere og 19 klyngeledere.

I 2024-2026 er næste forløb i gang i de sidste to områder i København (Amager, og Nord).

I forløb nummer to deltager i alt 168 pædagogiske ledere og 25 klyngeledere.

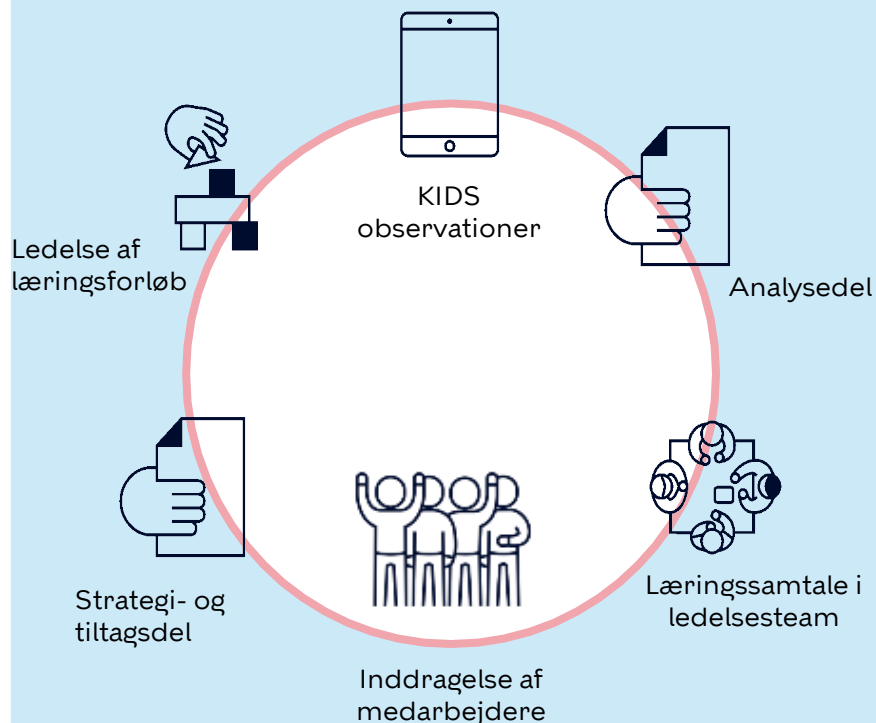
Temaer og kompetencefelter

Uddannelsen er bygget op omkring fire temaer:

- Faglig ledelse
- Det pædagogiske læringsmiljø
- Børns trivsel og udvikling
- Samarbejdskultur

Lederne arbejder med fire kompetencefelter:

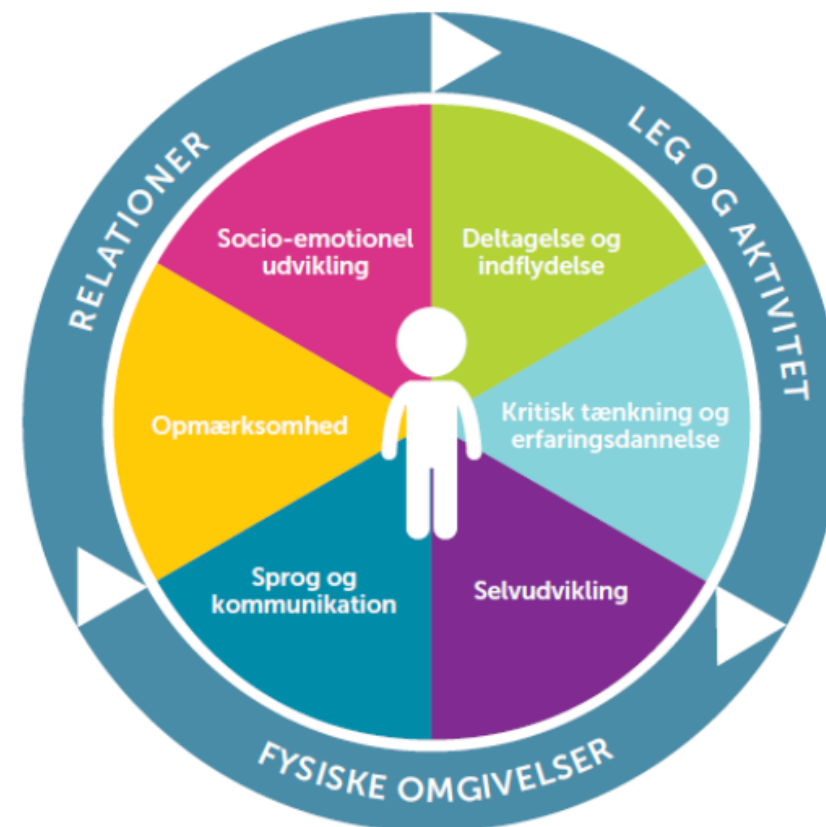
- Struktur og organisering
- Brug af data og forskningsbaseret viden
- Systematik i analyse og udvikling
- Samarbejde om udvikling af kvalitet

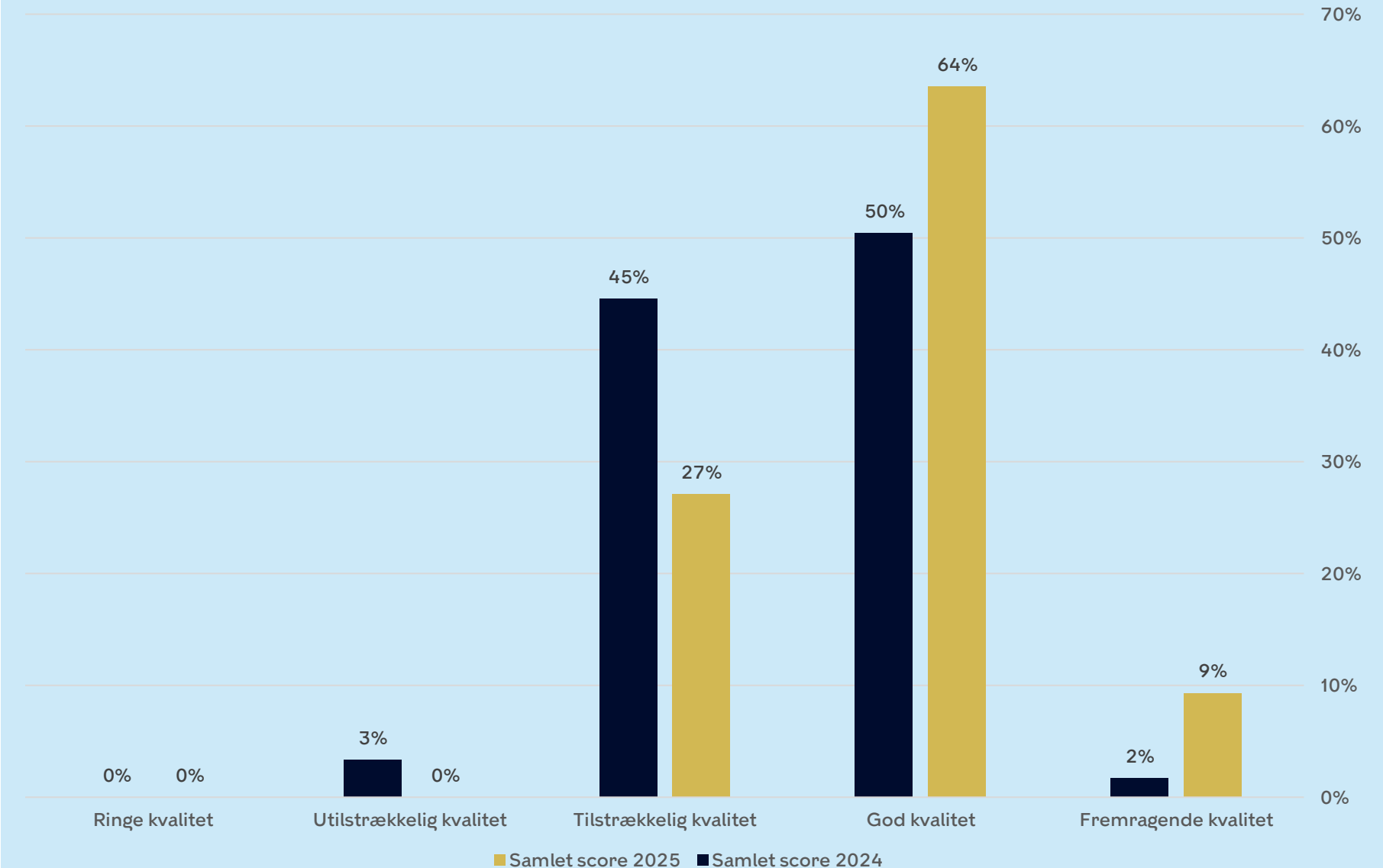
KIDS

KIDS er et redskab til at evaluere og udvikle pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Alle ledere certificeres i KIDS under uddannelsen, så de lærer at anvende og lede på redskabet.

Formålet med KIDS er, at give ledere og pædagoger et praktisk redskab i forhold til at udvikle og følge med i kvaliteten i den pædagogiske dagligdag.

KIDS samlede resultater 2024 til 2025

Kilde: Data fra dagtilbudsledelsesuddannelsen, forår 2025.

Ledelsesuddannelsen er med til at udvikle kvaliteten på den enkelte stue

KIDS-data fra ledelsesuddannelsens anden omgang viser, at uddannelsen er med til at rykke kvaliteten. Ved første måling i 2024 var **52 procent** af vurderingerne i *god* eller *fremragende kvalitet*. Ved 2. måling i 2025 var det steget til **73 procent**.

Hvis en institution skal gøre en forskel for udsatte børn skal kvaliteten være god
Forskning viser, at det kræver god eller fremragende kvalitet, hvis dagtilbuddene skal gøre en positiv forskel for børn i udsatte positioner.

Der er forskel på , hvor mange medarbejdere de pædagogiske ledere har

Figuren viser hvor mange pædagogiske medarbejdere den enkelte pædagogiske leder har personalemæssige ansvar for. Hver søjle repræsenterer et kommunalt dagtilbud.

I de institutioner, der ligger længst til venstre i figuren har den pædagogiske leder 7 pædagogiske medarbejdere, mens lederne i institutionerne længst til højre har mere end 30 (gennemsnittet er 18).

Data er opgjort baseret på overenskomstniveau. Det betyder, at andre medarbejdere kan varetage ledelse – fx pædagoger med ledelsesansvar i de institutioner, der har mange medarbejdere pr. pædagogisk leder. Dette fremgår ikke af oversigten.

Enkelte institutioner har ikke haft en leder ansat og er derfor ikke medtaget i opgørelsen.

Antal pædagogiske medarbejdere pr. pædagogisk leder

4. Mangfoldige børnefællesskaber

- *Børnefællesskaber og leg samt Samspil og relationer mellem børn og voksne – temaer fra det pædagogiske tilsyn*
- Motorikscreening i børnehaveklassen
- Børn med særlige behov

Omkring halvdelen af de københavnske institutioner skal justere arbejdet med *Samspil og relationer mellem børn og voksne & Børnefællesskaber og leg*

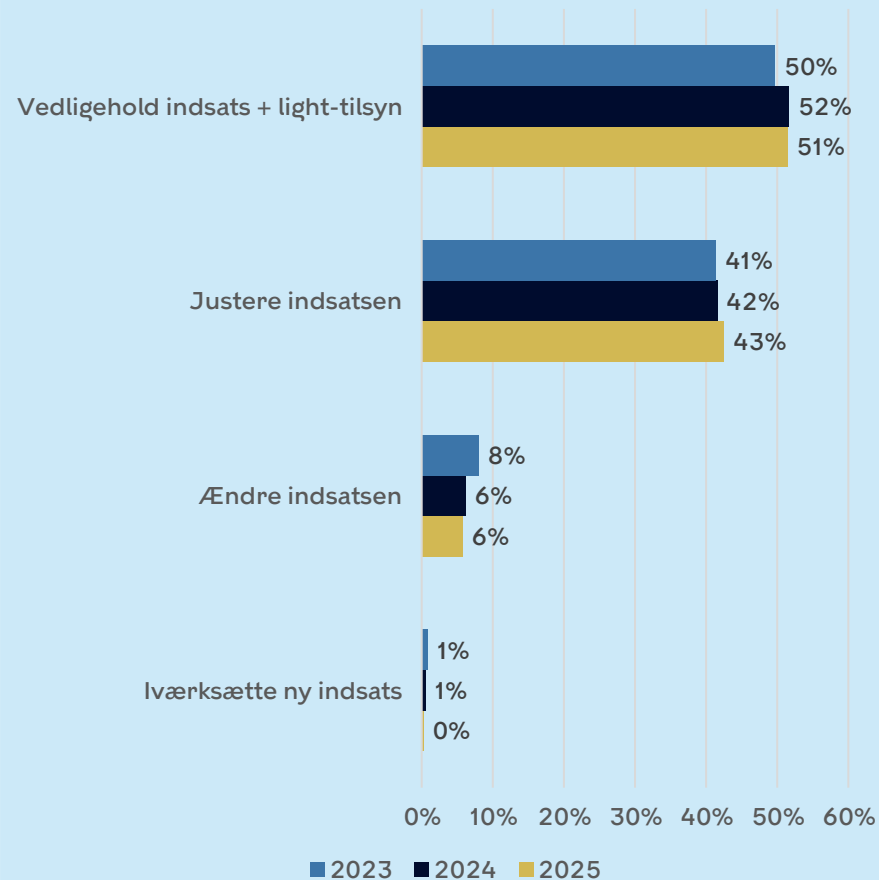
Gode samspil og relationer mellem børn og voksne og det pædagogiske personales kompetencer til at skabe positive børnefællesskaber er afgørende for børnenes følelsesmæssige, sociale, kognitive og sproglige udvikling samt for deres selvudvikling. Dermed er tilsynets vurderinger af temaer 'Samspil og relationer mellem børn og voksne' og 'Børnefællesskaber og leg' væsentlige parametre for, om dagtilbuddene understøtter Mangfoldige børnefællesskaber.

Her ses i tilsyn for 2025 en stabil udvikling efter forbedringer fra 2023 til 2024.

Hvis vi skal sikre, at vi gør en positiv forskel - særligt for børn i udsatte positioner - skal kvaliteten blive endnu bedre.

Note: I alt indgår 348 institutioner i det pædagogiske tilsyn. Institutioner med "light tilsyn" har ved tilsynet året inden fået "vedligeholde indsatsen" i alle seks temaer, hvilket gør at de ikke skal have tilsyn i året efter.

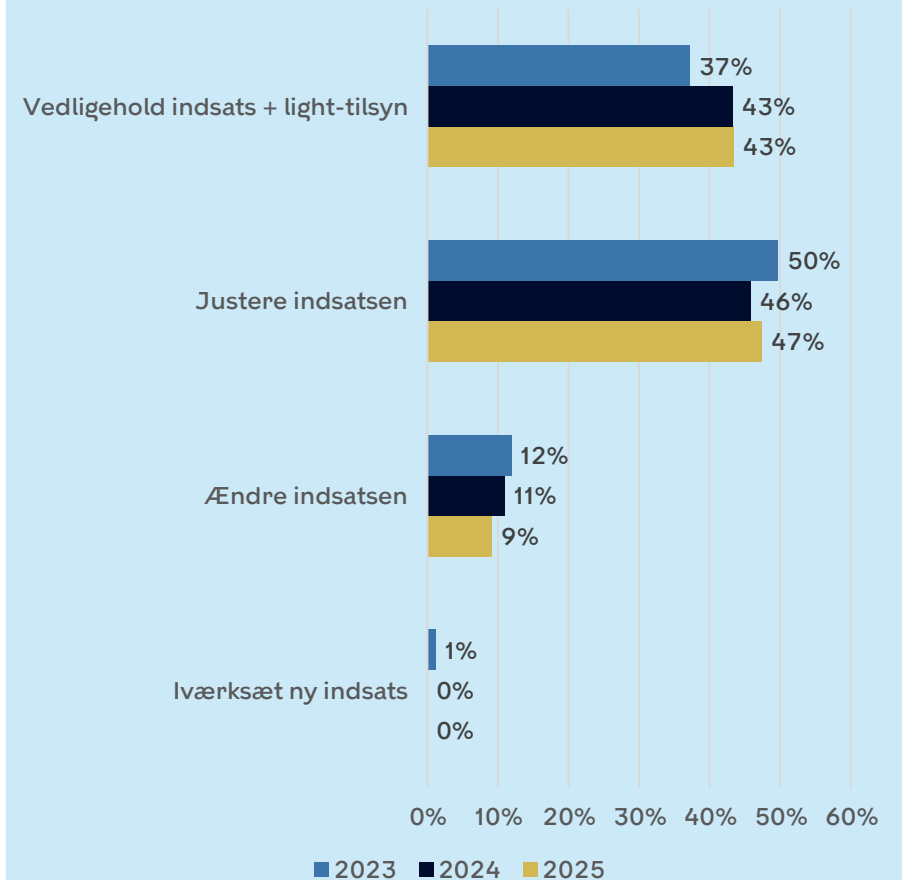
Temaet *Samspil og relationer mellem børn og voksne* (Pædagogisk tilsyn)

Vurderingen i temaet *Samspil og relation* sker blandt andet på baggrund af observationer af, om "det pædagogiske personale er opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler og spejler børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord."

Kilde: Børne og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Temaet *Børnefællesskaber og leg* (Pædagogisk tilsyn)

Vurderingen i temaet *Børnefællesskaber og leg* sker blandt andet på baggrund af observationer af, om "det pædagogiske personale er opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber".

Andelen med motoriske udfordringer er stabil, men nogle institutioner har mange børn med behov for en styrket motorik

Andelen af børn med motoriske udfordringer ved skolestart

Andelen af børn med motoriske udfordringer i børnehaveklassen har ligget stabilt de sidste fem år mellem 12 og 13 procent.

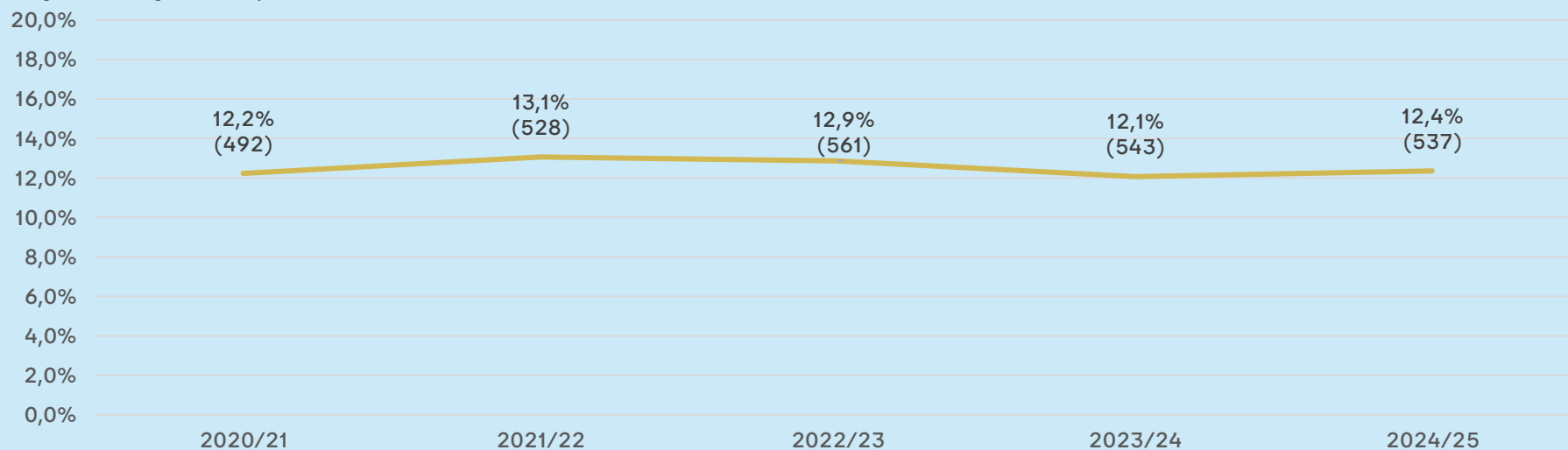
Institutionernes arbejde med børnenes motorik

Andelen af børn med motoriske udfordringer varierer meget på tværs af institutionerne. I figuren ses yderst til højre institutioner (søjler), hvor en relativt stor andel af børnene har motoriske udfordringer ved skolestart. Til gengæld er der også en lang række institutioner, hvor ingen børn har motoriske udfordringer.

Motoriske udfordringer kan gøre det vanskeligere for børn fx at deltage i fysiske lege og dermed indgå i børnefællesskaber. Det kan også have betydning for deltagelse i undervisningen, når børnene starter i skole.

Andel børn fra københavnske dagtilbud med motoriske udfordringer i Bh.-klasse

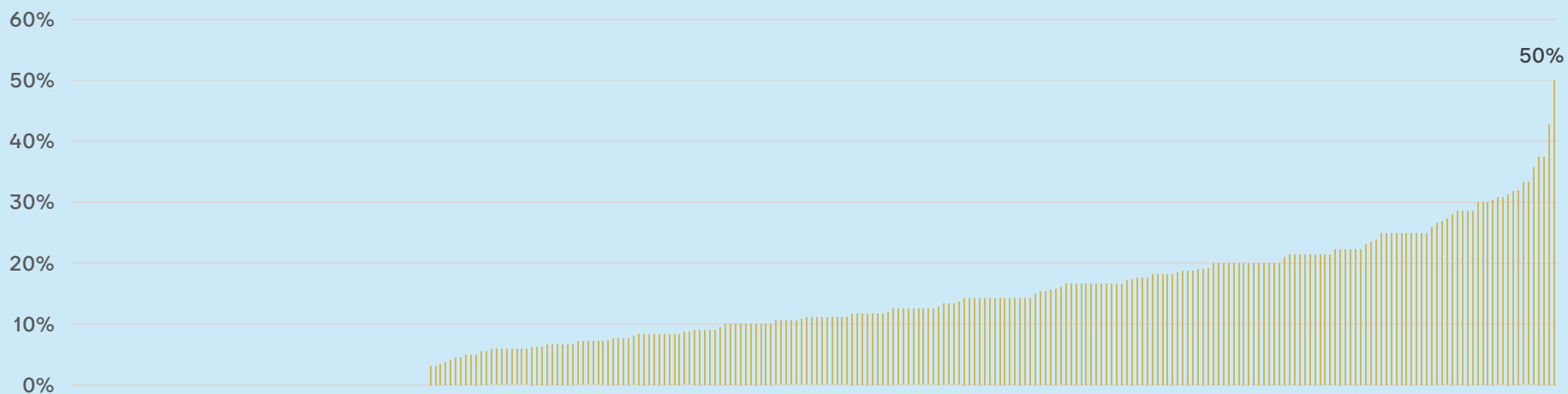
Årlig udvikling, antal i parentes

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Folkeskoler og Frie grundskoler. Almen- og specialelever.

Andel børn med motoriske udfordringer fordelt på kommunale og selvejende dagtilbud

2024/25

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende dagtilbud

Børn med særlige behov - 0-6 år

Normering

Der er 260 permanente normerede basispladser fordelt på 35 dagtilbud (forventet august 2026). Hertil kommer midlertidige basispladser i dagtilbud, som oprettes ved behov, samt basisdagplejepladser. Der er 254 normerede pladser fordelt på 8 særlige dagtilbud.

Andel i basis og særlige dagtilbud

Fra 2021 til 2023 er den samlede andel af børn i basispladser, basisdagpleje og særlige dagtilbud steget lidt fra 1,4% til 1,6%, mens den siden er faldet til 1,4% i 2025. Til sammenligning var andelen af skoleelever i specialundervisning på 6,0% d. 5/9-2025.

Antal i basis og særlige dagtilbud

Fra 2021 til 2024 steg det samlede antal indmeldte børn i basispladser, basisdagpleje og særlige dagtilbud, hvor København er betalingskommune fra 482 til 512 i gennemsnit pr. måned. Det samlede antal faldt til 469 i 2025. I de særlige dagtilbud var der derudover indmeldt mellem 17-20 børn pr. måned i 2021-2025 på solgte pladser.

Målgrupper i basis

De største målgrupper er børn med autisme-spektrum-forstyrrelser, psykosociale vanskeligheder, forsinket udvikling og fysiske handicap. Der er også børn med fx udviklingshæmning, præmature børn, immunsvage børn og hørehæmmede børn.

Målgrupper i særlige dagtilbud

De største målgrupper i særlige dagtilbud er børn med autisme-spektrum-forstyrrelser, udviklingshæmning, fysisk handicap og forsinket udvikling.

Tilbud til børn med særlige behov

Basispladser

Børn i særligt udsatte positioner med brug for en særlig pædagogisk indsats kan anvises til en basisplads. Fælles for de børn, der anvises til en basisplads er, at de bedst udvikler sig i samvær med børn i almene dagtilbud, men har brug for en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats.

Basisdagpleje

Basisdagplejen er et tilbud til små børn, der har brug for et mere beskyttet miljø end i en vuggestue. Det kan f.eks. være børn, der er ekstremt sensitive i forhold til stimuli, har nedsat immunforsvar eller fysiske handicap.

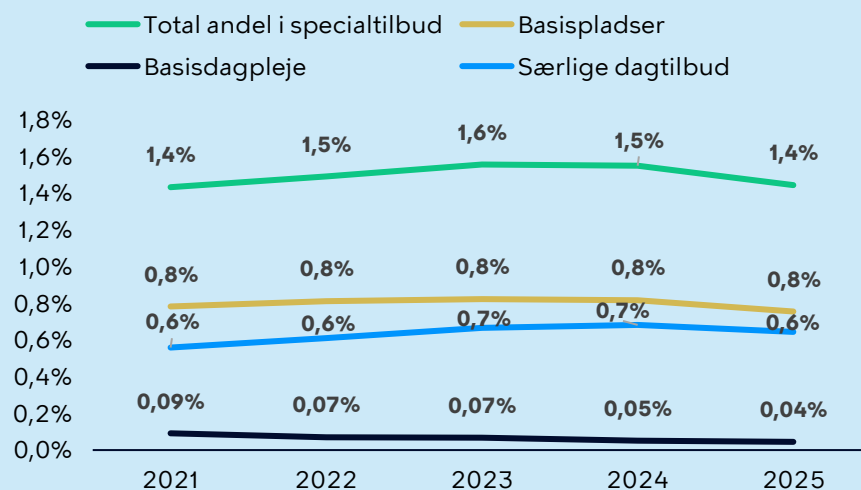
Særlige dagtilbud

Særlige dagtilbud er for børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Basispladser og særlige dagtilbud

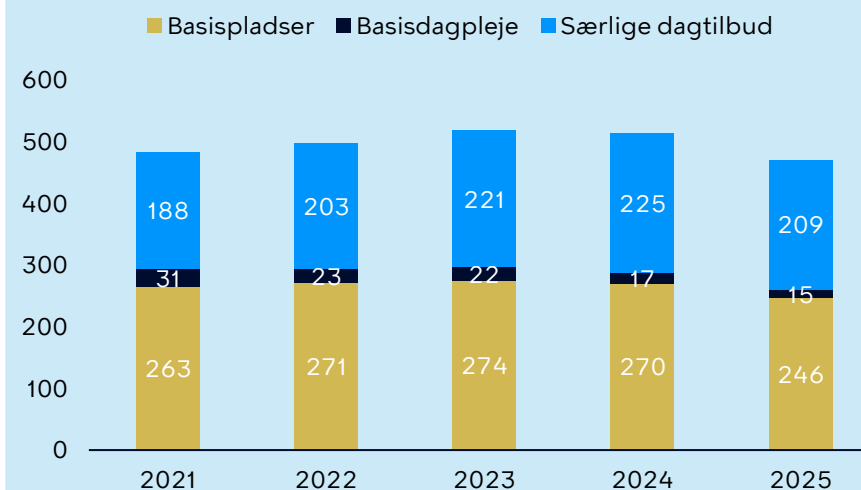
Andel indmeldte børn

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Opgjort som et månedligt gennemsnit pr. kalenderår. Indeholder børn, hvor København er betalingskommune.

Basispladser og særlige dagtilbud II

Antal indmeldte børn

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Opgjort som et månedligt gennemsnit pr. kalenderår. Indeholder børn, hvor København er betalingskommune.

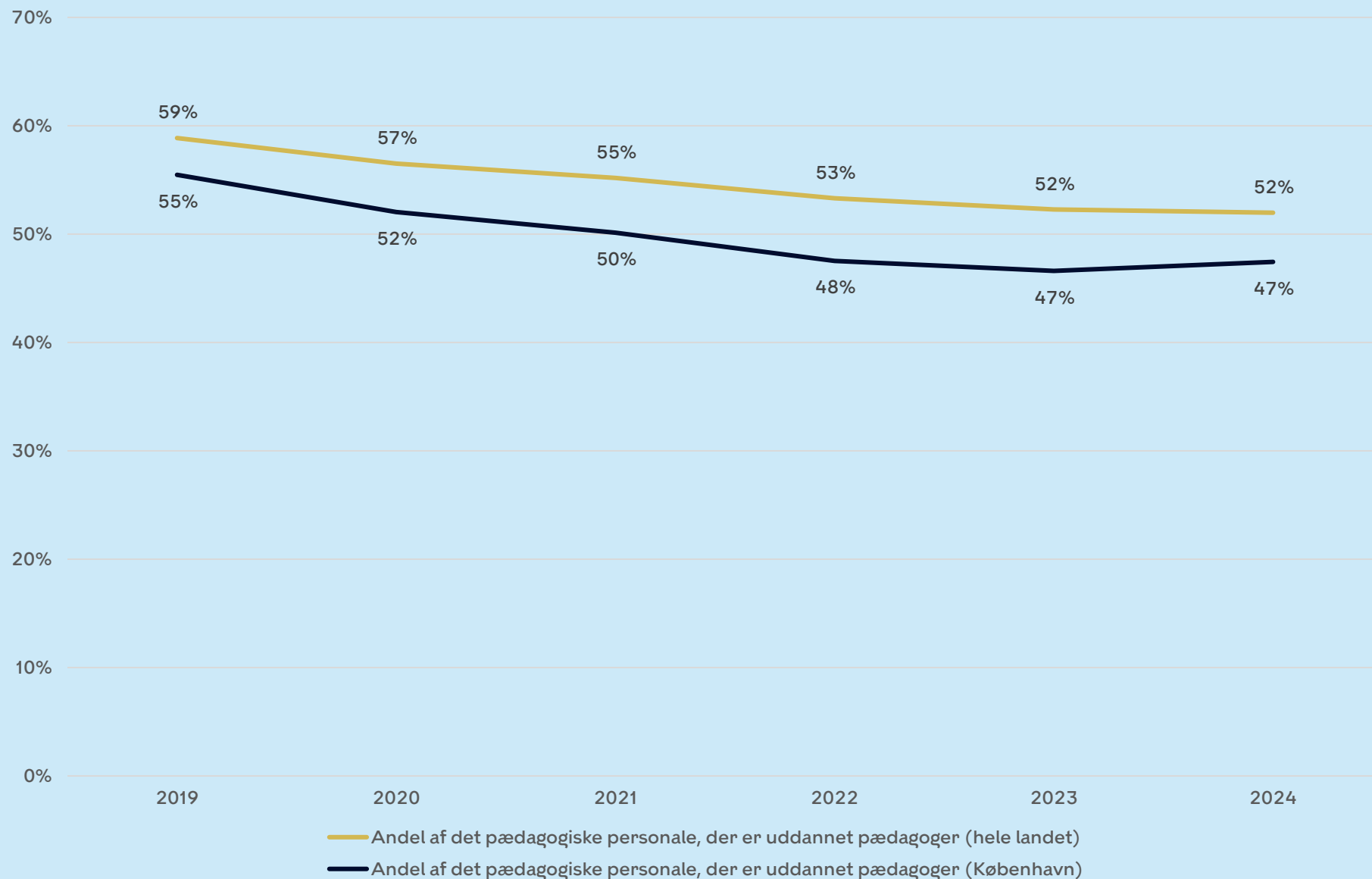

Under halvdelen af det pædagogiske personale er uddannede pædagoger

Andelen af det pædagogiske personale, der er uddannet pædagoger er stabil fra 2023 til 2024.

Der er dog antalsmæssigt væsentligt færre både medhjælpere, pædagogiske assistenter og pædagoger, der samlet er ansat i københavnske dagtilbud.

Andel af det pædagogiske personale i dagtilbud, der er uddannede pædagoger

Rekruttering

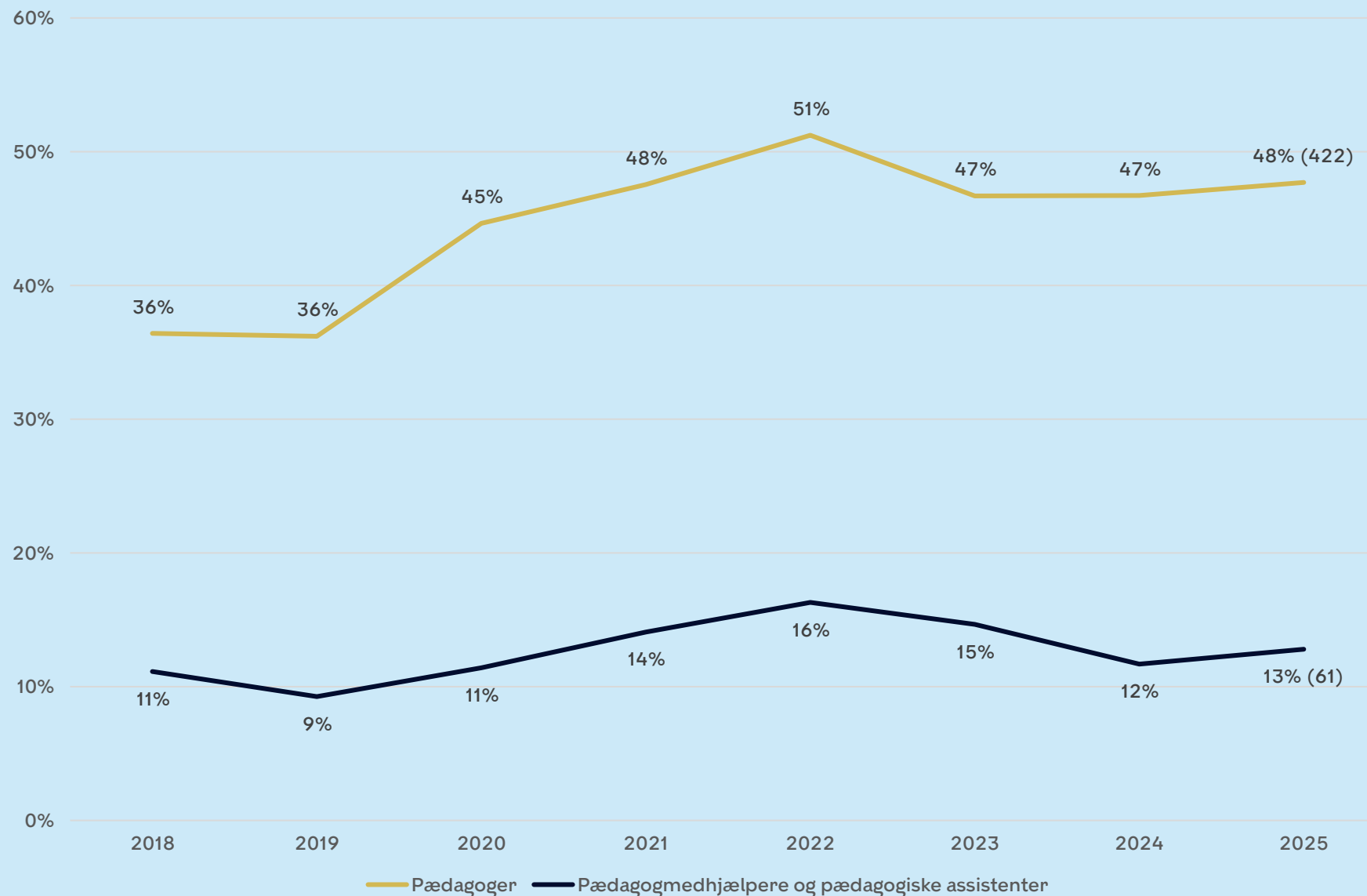
Næsten halvdelen af stillingsopslagene til pædagogstillinger i 2025 blev ikke besat med uddannede pædagoger.

Konkret drejer det sig om 48 pct. (422) ud af 884 opslag, hvilket samtidig er et fald på mere end 350 opslag siden 2021. For pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter blev 13 pct. (61) af 539 opslag ikke besat.

Tallene dækker over opslag, der ikke har resulteret i en ansættelse i første omgang. Det indebærer ikke, at stillingerne står ubesatte i praksis, men at de typisk genopslås eller i nogle tilfælde besættes med andre medarbejdergrupper, fx pædagogmedhjælpere.

Andel stillingsopslag uden ansættelse

Årlig udvikling, kommunale daginstitutioner, antal i parentes

Personaleomsætning er på fjerde år faldende blandt pædagoger, men det er stadig hver fjerde der skifter arbejde i løbet af et år

Den samlede personaleomsætning for de kommunale dagtilbud er 35 procent for alle medarbejdergrupper.

Personaleomsætningen er væsensforskellig for de forskellige pædagogiske medarbejdergrupper.

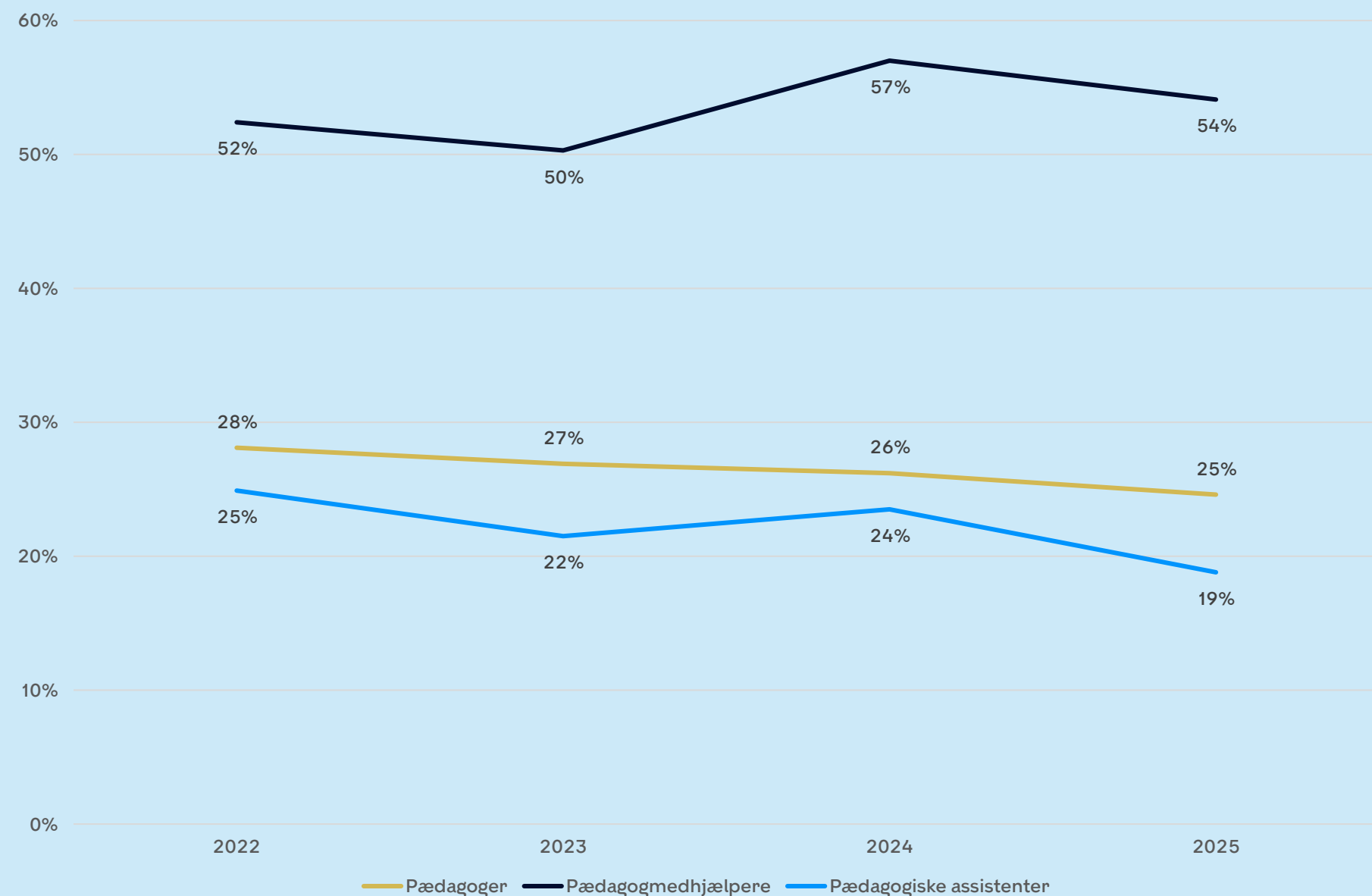
I 2025 er personaleomsætningen for pædagoger 25 procent, mens den for medhjælpere er 54 %. For pædagogiske assistenter er den 19 %.

Personaleomsætningen angiver, hvor stor en andel af medarbejderne, der har skiftet job indenfor et kalenderår.

I figuren fremgår den samlede personaleomsætning på institutionsniveau

Gennemsnitlig personaleomsætning fordelt medarbejdergrupper

Københavns Kommune 2025 (kommunale dagtilbud)

Meritpædagoger & Kompetenceløft af pædagogmedhjælpere

Om meritpædaguddannelsen

Siden indsatsens start i 2018 er **824** studerende optaget. Heraf har **363** gennemført, **312** er i gang og **149** er stoppet.

Gennemførselsprocenten er 76 % i gennemsnit for studerende, der startede i perioden 2018-2022.

74 % af meritpædagogerne arbejder fortsat i en kommunal institution i København 12 måneder efter endt uddannelse*.

Optag Pædagogisk assistent-merit

Fra 2021 til 2025 er der optaget mellem 12 og 25 studerende årligt på PAU-merit.

Kompetenceløft af pædagogmedhjælpere

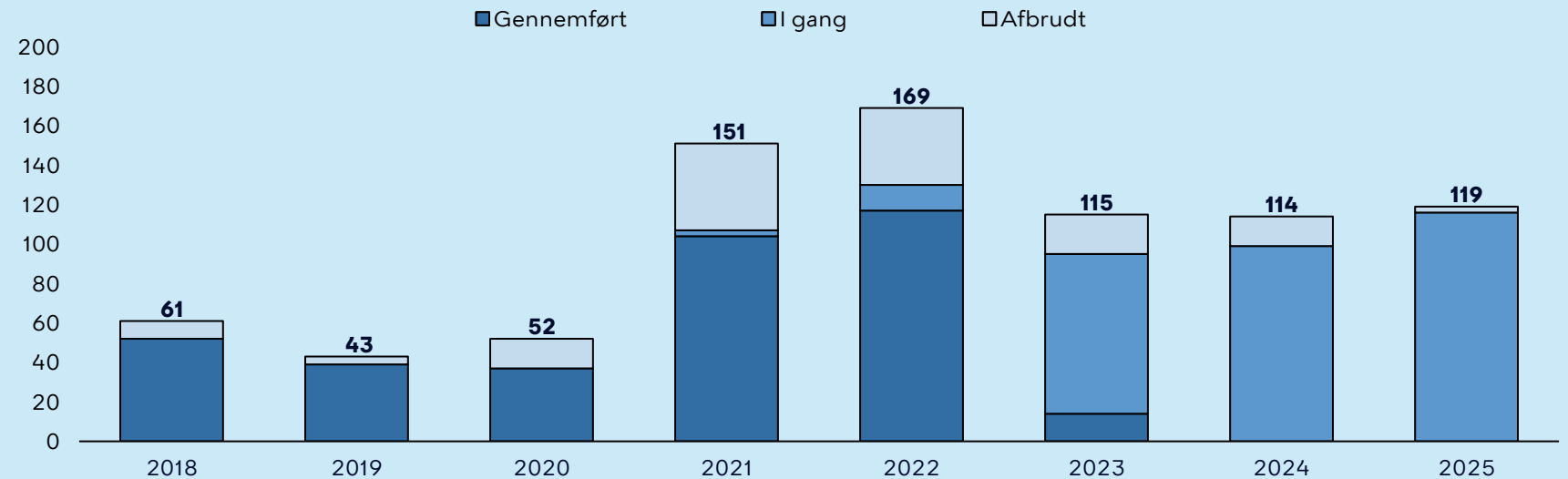
Kompetenceløftet består af korte kurser på Københavns Professionshøjskole (1,5 dages varighed). Antallet af forløb er tilpasset efterspørgslen.

I alt **202 pædagogmedhjælpere** har fået et **kompetenceløft** i perioden 2023-2025.

De tre områder Nord, Indre By-Østerbro og Vesterbro-Valby-Kgs. Enghave tilbyder lokale forløb, der er udviklet internt med varierende omfang og indhold.

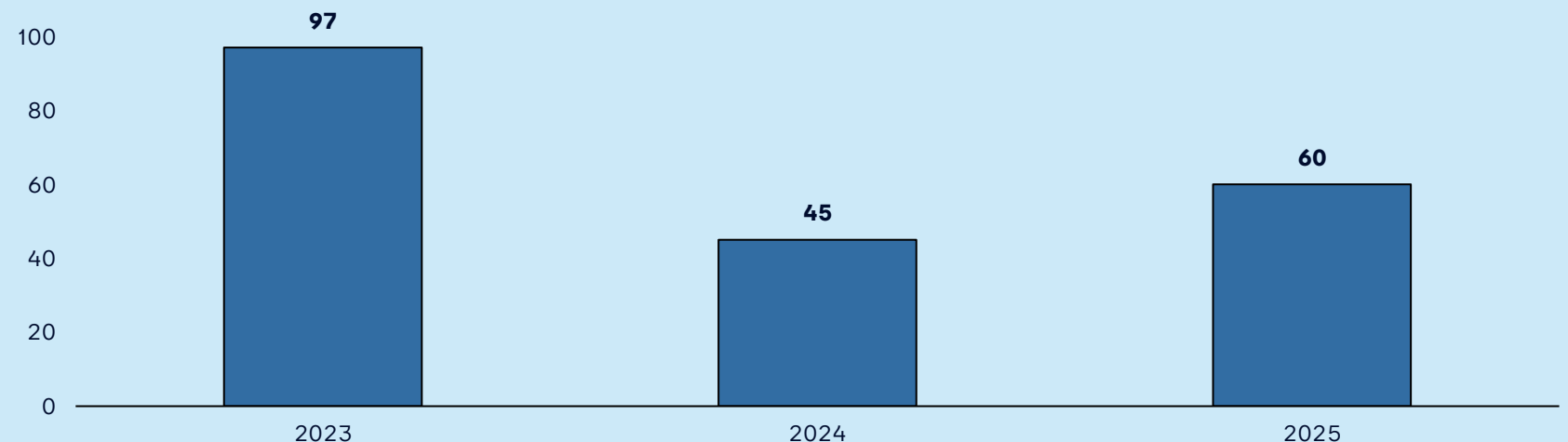
Optag på meritpædagoguddannelse - status

Total antal optagne fordelt på opstartstidspunkt og status

Kilde: Organisation og Politik, Børne- og Ungdomsforvaltningen. Kategorien "I gang" indeholder også "Pause".

Antal pædagogmedhjælpere med kompetenceløft

Kilde: Organisation og Politik, Børne- og Ungdomsforvaltningen

Pædagogstuderende i praktik

Gennem en årrække har der været en negativ udvikling i centrale indikatorer for kvaliteten i de pædagogstuderendes praktik i dag- og fritidstilbud i København. Andelen af de pædagogstuderende, der har lyst til fremtidig ansættelse på praktikstedet, er faldet fra 65 % i efteråret 2022 til 52 % i foråret 2025.

Andelen af de pædagogstuderende, der føler sig godt tilpas blandt medarbejderne på praktikstedet, er faldet fra 77 % i efteråret 2022 til 72 % i foråret 2025.

Andelen af pædagogstuderende, der oplever, at vejledningen hjælper til at forstå meningen med de forskellige opgaver og aktiviteter, er faldet fra 70 % i efteråret 2022 til 50 % i foråret 2025.

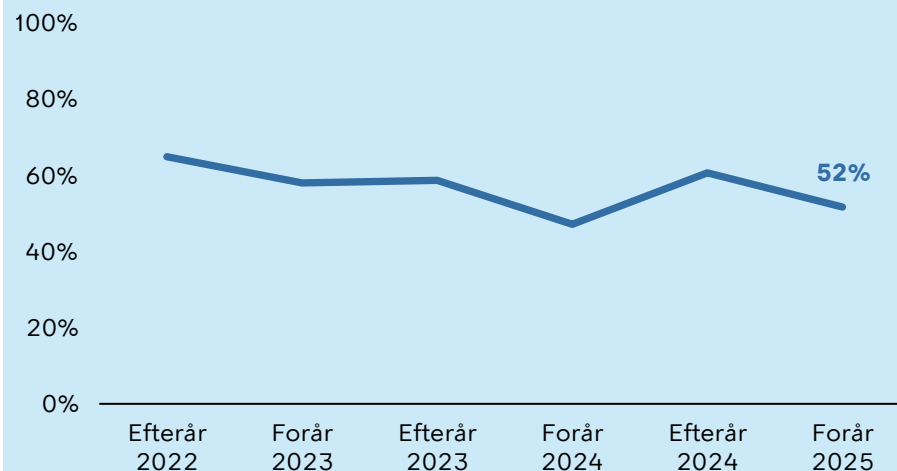
Andelen af de pædagogstuderende, der oplever, at praktikforløbet har øget deres forståelse af deres fag/arbejdsområde, er faldet fra 79 % i efteråret 2022 til 69 % i foråret 2025.

Svarprocenter

Svarprocenten for de pædagogstuderende har ligget relativt lavt ml. 15 %- 40 % fra efteråret 2022 til forår 2025 (ml. 78-223 respondenter pr. halvår). Svarprocenten i foråret 2025 ligger på 40 % (221 besvarelser).

Har du lyst til at vende tilbage til praktikstedet i en fremtidig ansættelse?

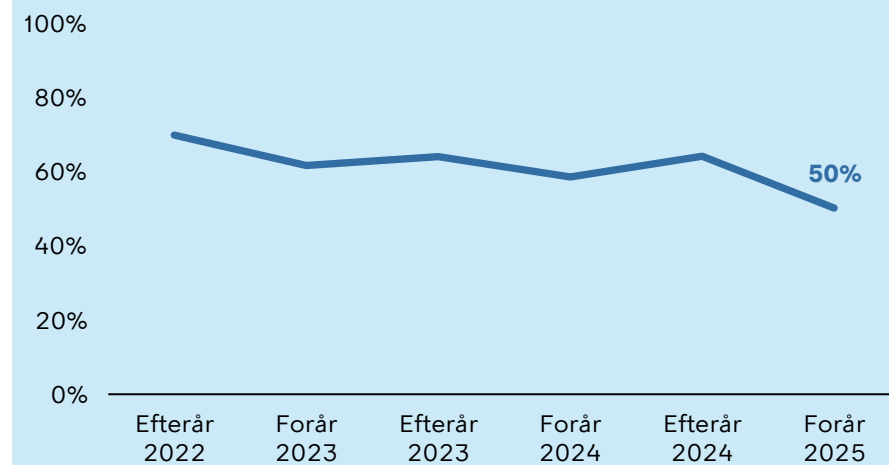
Andel der svarer "Ja"

Kilde: SPU, Københavns Professionshøjskole, pædagogstuderendes praktikevaluering (besvares halvårligt).

Vejledningen hjalp mig til at forstå meningen med de forskellige opgaver og aktiviteter

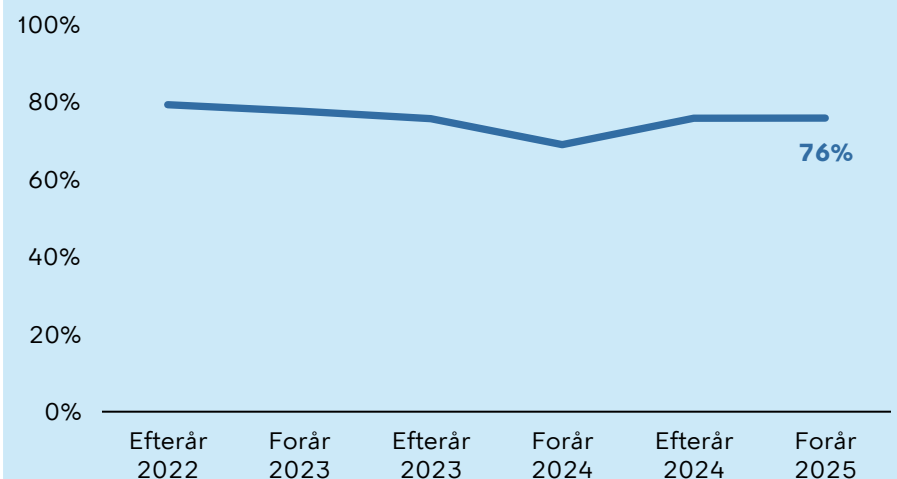
Andel der svarer "I høj grad" eller "I meget høj grad"

Kilde: SPU, Københavns Professionshøjskole, pædagogstuderendes praktikevaluering (besvares halvårligt).

Vil du anbefale andre at komme i praktik på praktikstedet?

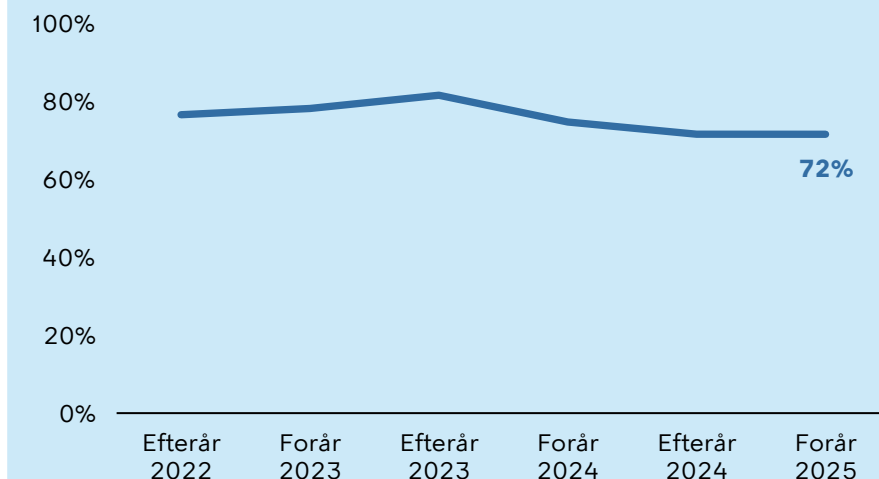
Andel der svarer "Ja"

Kilde: SPU, Københavns Professionshøjskole, pædagogstuderendes praktikevaluering (besvares halvårligt).

I hvilken grad følte du dig godt tilpas blandt medarbejderne på praktikstedet?

Andel der svarer "I høj grad" eller "I meget høj grad"

Kilde: SPU, Københavns Professionshøjskole, pædagogstuderendes praktikevaluering (besvares halvårligt).